

то затворът треперел позорно и мракът ударил на бег, усмихнати чули звездите отгоре и викнали: *Браво, Човек!* всъщност олекотява аргумента, преминава в полето на едно приказно-инфантилно пожелателно мислене, изначално скарано с реалността и необходимостта, поради което и усещането за истеричен комплекс у героя остава толкова по-живо, колкото позаделен за женската позиция в разказа е той. Системната аграматичност (и своята участ от книга по-ясна му ставала с някаква песен) и алогичност в структурата на стихотворението (но аз понакуцвам в теория, казва аз-ът в отговор на наративен пример за човешко падение; впрочем собственият му контрапример е образец за идеологическа и философска претенция), изплъзващото се владее на лексикалната семантика (в белким се свършва със мен «белким» е използвано неправилно вместо «санким» или «чунким») и пр. – всичко това мотивираше усилията ми да развенчая реториката на това стихотворение; да деконструирам неговия едновременно хлабав и натегнат хуманистичен патос, да дискредитирам правдоподобността на лековатата му идеологичност, подпъхната като антидот срещу екзистенциалния страх от смъртта...

Ако се вярва на Пол де Ман, литературните произведения по правило се самодеконструират и по този начин надмогват предложените от самите тях повърхностни прочити. В случая с «Песен за човека» на мен ми беше необходим досегът с философския проект на Ален Бадиу, за да осъзная слепотата си за читателска перспектива, далеч по-надеждна, но и по-защитена от предложената някога от мен. Един колкото изненадващ, толкова и централен у Бадиу момент – този за човешкото безсмъртие – ми позволи да предприема ревизия на собственото си четене най-вече на това стихотворение, но също и на Вапцаровата лирика като цяло.

Тук мога да си позволя само най-повърхностни щрихи от онтологичната философия на Бадиу. В книгата си „Етика“ чрез една унищожителна критика на съвременното превръщане на етическия аргумент в западна мода в полето на философското, политическото и правното Бадиу показва как тя третира човека като пасивна жертва; неговата индивидуална или групова виктимизация се оказва иманентно религиозен проект, предполагащ вяра в един най-вече християнски бог. Като алтернатива на този човек-жертва, зависещ от волята на Бога или на институционалните му наместници, Бадиу предлага своята визия за безсмъртния човек. Според Бадиу човекът в обичайната си всекидневна битност е хищно животно, което мирише на смърт, причинява и понася смърт; перманентна мърша, над която няма никакъв Бог. Точно този човек-мърша съвпада с етически приповдигнатия човек-жертва. Ала